

Srdečně zdravím!

Rád bych se podělil o to, co se u nás odehrálo od března 2007. Náš syn Daniel si celou neděli 11. 3. 2007 stěžoval na bolesti břicha a v pondělí jsem jej ráno raději odvezl do nemocnice, kde byl za několik hodin operován – měl akutní zánět slepého střeva. Po operaci musel v nemocnici zůstat dva týdny kvůli vyšším teplotám. Doma si pobyl jen asi týden a vezli jsme ho do nemocnice znovu, tentokrát se zauzlením střev. Po této komplikaci se však jeho zdravotní stav změnil k horšímu. Prakticky obden se necítil dobře: zvýšená teplota, zvracení, nevolnost, únava, nechutenství... Nejlepší je v takových situacích se ještě více upnout k Bohu. Modlitby a čtení Písma. Ještě více jsem myslel na to, že „každý, kdo vzývá (*epikaleomai*) Jehovovo jméno, bude zachráněn“ (Římanům 10:13; Sk 2:21; Joel 2:32).

Význam této pasáže se mi brzy prohloubil. Apoštol Pavel adresoval začátek svého prvního dopisu do Korintu takto: „Božímu sboru, který je v Korintu, vám, kdo jste byli posvěceni ve spojení s Kristem Ježíšem, povoláním za svaté, spolu se všemi, kdo všude vzývají (*epikaleomai*) jméno našeho Pána, Ježíše Krista, svého Pána i našeho.“ (1Ko 1:2) Byla to náhoda, že Pavel použil stejné řecké slovo *epikaleomai* pro vzývání Jehovy Boha i Ježíše Krista? Velkou pomocí je v tomto ohledu *The Kingdom Interlinear Translation of the Greek Scriptures (int-E; meziřádkový překlad)*. Ve Skutcích 9:14 namítá Ananiáš ve vidění Pánu Ježíši: „A zde má (Saul) autoritu od předních kněží, aby spoutal všechny, kdo vzývají (*epikaleomai*) tvé (Ježíšovo) jméno.“ Saul se však obrátí a „všichni, kdo ho slyšeli, propadali úžasu a říkali: „Není to ten muž, jenž plnil v Jeruzalémě ty, kdo vzývají (*epikaleomai*) toto (Ježíšovo) jméno, a jenž sem přišel právě proto, aby je vedl spoutané k předním kněžím?““ (Sk 9:21) Pavel později píše v 2Ti 2:22 „Proto prchej před touhami, které provázejí mládí, ale usiluj o spravedlnost, víru, lásku, pokoj spolu s těmi, kdo vzývají (*epikaleomai*) Pána z čistého srdce.“

Je možné, že by první křesťané vzývali Pána Ježíše stejně jako Izraelité vzývali Jehovu Boha? Štěpán při svém kamenování úpěnlivě prosil samotného Pána Ježíše a řekl „Pane Ježíši, přijmi mého ducha.“ (Sk 7:59). Apoštol Pavel později píše o své vlastní zkušenosti ve 2Ko 12:7–10 „Abych se tedy přespříliš nevyvyšoval, byl mi dán osten do těla, Satanův anděl, aby mě políčkoval, abych se přespříliš nevyvyšoval.“⁸ Proto jsem třikrát snažně prosil Pána, aby to ode mne odešlo; ⁹ a přece (Pán) mi skutečně řekl: „Má nezasloužená laskavost ti stačí, neboť [má] moc se zdokonaluje ve slabosti.“ Velmi rád se proto budu spíše chlubit svými slabostmi, aby KRISTOVA moc zůstala nade mnou jako stan.¹⁰ Proto mám zalíbení ve slabostech, v urážkách, v případech nouze, v pronásledováních a obtížích *pro Krista*. Když jsem totiž slabý, pak jsem mocný.“ Pavel „třikrát snažně prosil Pána“ Ježíše Krista a samotný Pán Ježíš mu na jeho prosbu odpověděl. Pavel se tedy evidentně ve své modlitbě obracel přímo k Pánu Ježíši. Trvalo mi měsíce dalšího studia a rozjímání, než jsem byl schopen se s těmito pasážemi vnitřně ztotožnit.

Další prohloubení stejného tématu je pak v knize Zjevení. Zj 22:17–20, kde je zase osloven přímo Pán Ježíš: „A duch a nevěsta stále říkají: „Přijď!“ A každý, kdo slyší, ať řekne: „Přijď!“ A každý, kdo žízní, ať přijde; každý, kdo si přeje, ať si vezme zdarma vodu života...“²⁰ Ten, kdo o tom vydává svědectví, říká: „Ano; přijdu rychle.“ „Amen! Přijď, Pane Ježíši.“ Zjevení 5:8–14 uvádí: „A když vzal svitek, čtyři živí tvorové a čtyřicet starších *padlo před Beránkem*, každý z nich měl harfu a zlaté misky plné kadidla, a [kadidlo] znamená modlitby svatých...“¹³ A každého tvora, který je v nebi i na zemi a pod zemí a na moři, a všechno v nich, jsem slyšel říkat: „Tomu, který sedí na trůnu, a Beránkovi buď požehnání a čest a sláva a moc po celou věčnost.“¹⁴ A čtyři živí tvorové dále říkali: „Amen!“ A *starší padli a uctívali (proskyneo)*.“ Kadidlo patří pouze Bohu, protože symbolizuje modlitby, které mají být adresovány pouze Bohu. (viz 2Mo 30:34–37; *it-1* str. 935–936 Kadidlo) A přesto ve Zj 5:8–14 jsou tyto modlitby v podobě kadidla předkládány Pánu Ježíši, který je ve 14. verši spolu s Otcem uctíván.

V té době jsem neustále četl dopis Kolosanům, a to v mnoha českých i anglických překladech. Je zde řada úžasných pasáží, ale jedna je zcela výjimečná. Kolosanům 2:9 uvádí: „Protože v něm (v Ježíši) tělesně přebývá celá plnost božské podstaty (dosl. „božství“. řec. *theotetos*; lat. *divinitatis*)““. Meziřádkový překlad (*int-E*) uvádí: „in him is dwelling down all the fullness of the divinity bodily / en auto katoikei pan to pleroma tes *theotetos* somatikos“ Ve Studijní Bibli mě zaujalo toto upozornění na řecké slovo *theotetos*, které se v celých Řeckých písmech vyskytuje pouze jednou. Příbuzný výraz *theiotes* se obvykle překládá jako božství, ve smyslu božské vlastnosti či božské atributy, viz Ří 1:20 „Jeho neviditelné [vlastnosti] jsou totiž jasně patrné od stvoření světa, protože je lze pochopit z učiněných věcí, dokonce i jeho věčnou moc a Božství (*theiotes*), takže jsou neomluvitelní.“ Výraz *theotetos* však označuje Božství či Boha v absolutním smyslu, označuje tedy Boha v samotné jeho podstatě (viz řecké slovníky, nebo např. poznámku u překladu od J. N. Darbyho). V Kolosanům 2:9 se tedy doslova uvádí: „V něm (Ježíši) neustále přebývá veškerá plnost Boha (v absolutním smyslu tohoto slova; v jeho samotné podstatě) tělesně.“ Podle tohoto textu je tedy Pán Ježíš plně Bůh stejně jako jeho Otec je plně Bůh. Pavel zde Kolosanům dokazuje, že Ježíš je neustále Bůh a že byl plně Bůh i při svém vtělení.

V té době jsem si podrobně prostudoval úvod k Meziřádkovému překladu Království (*int-E*), strany 5-15 (včetně všech použitých zkratk, které jsou podrobně vysvětleny i ve studijní Bibli). Všem, kdo umí anglicky to vřele doporučuji, protože je tam mnoho cenných informací. Na straně 11 se uvádí:

„In the LXX the Greek words *Ky'ri-os* and *The-os* have been used to crowd out the distinctive name of the Supreme Deity. Every comprehensive Greek-English dictionary states that these two Greek words have been used as equivalents of the divine name.“^{*} A poznámka pod čarou upřesňuje: * „KYRIOS... it answers ... far most frequently to JHVH.“

V češtině:

„V LXX byly použity řecké výrazy *Ky'ri-os* a *The-os* a vytěsnilo význačné jméno Nejvyššího Boha. Každý zevrubný řecko-anglický slovník uvádí, že tato dvě řecká slova byla použita jako ekvivalent božského jména.“^{*} * „KYRIOS...odpovídá ...nejčastěji JHVH.“

Není pochyb, že v původním textu tzv. Starého zákona mělo být zachováno Boží jméno v podobě čtyř písmen JHVH. Faktem ale je, že Septuaginta (LXX) cca tři století před příchodem Pána Ježíše namísto JHVH všude používá výrazy *Kyrios* či *Theos*. Chtěl jsem tomu více přijít na kloub. Stáhnul jsem si tedy dvě biblické aplikace, které jsou zcela zdarma a které mají k dispozici jak Septuagintu, tak i řecké texty tzv. Nového zákona. Jsou to e-Sword: www.e-sword.net; a Davar: <http://faithofgod.net/davar>. Každý se může na vlastní oči snadno přesvědčit, že ve všech textech, které jsou pro nás tak důležité, je v Septuagintě místo JHVH použito *Kyrios*. 2Mo 3:15, 16 Jehova Bůh – *Kyrios* ho *Theos* / Žalm 83:19 Jehova - *Kyrios* / Žalm 84:1, 3 Jehova vojsk – *Kyrie* ton *dynameon* / Žalm 84:8 Jehovo, Bože vojsk – *Kyrie* ho *Theos* ton *dynameon* / Iz 43:10 Jste moji svědkové, je Jehovův výrok – *genesthe moi myrtyres kago martyrs legei Kyrios ho Theos* / Joel 2:32 každý, kdo vzývá Jehovovo jméno, bezpečně vyvázne – *hos an epikaleoptai to onoma Kyriou sothesetai* / atd.

Došlo mi, že v době psaní tzv. Nového zákona už samotný výraz *Kyrios* pro čtenáře tzv. Starého zákona již tři století označoval pravého Boha, a naprosto nikoho jiného. Výraz *Kyrios* je pak v řeckých písmech použit celkem 749x, přičemž pouze 4x (Mat 13:27; 21:30; 27:63, Zj 7:14) se vztahuje na někoho jiného než na Otce či Ježíše. Podobné to je i s výrazem Bůh (Heb: El, Elohim; Gr: *Theos*), který je v Písmu až na několik výjimek používán na pravého Boha.

V NZ je v Meziřádkovém překladu (*int-E*) *Kyrios* použito:

a) na Jehovu Boha:

Kyrios (Pán): Mat 1:20; 11:25; Sk 17:24; Zj 4:11

Kyrios ho Theos (Pán Bůh): Mr 12:29; Lu 1:32, 68; Sk 2:39

b) na Ježíše:

Kyrios (Pán): Mat 9:38; Lk 2:11; Sk 10:36; 1Ko 2:8; Fp 2:11; Jk 2:1; Zj 9:16

Kyrios ho Theos (Pán Bůh): Jan 20:28 „Můj Pane a můj Bože!“ (*ho Kyrios mou kai ho Theos mou*); srovnej Žalm 35:23 KB: „Bože můj a Pane můj.“ (LXX: *ho Theos mou kai ho Kyrios mou*)

c) může se vztahovat na Otce i Ježíše (Úvod Meziřádkového překladu *int-E* vysvětluje, na jakém základě bylo v Překladu nového světa v "Novém zákoně" použito JHVH. Pozornému čtenáři je zde jasně ukázáno, že neexistují žádné rukopisy Křesťanských řeckých Písem, které by obsahovaly jméno JHVH.)

Sk 1:24 A modlili se a řekli: „Ty, *Kyrie*, který znáš srdce všech, označ, kterého z těchto dvou mužů jsi vyvolil,

Sk 2:47 chválili Boha a získávali přízeň všech lidí. Současně k nim *Kyrios* dále denně připojoval ty, kdo byli zachraňováni.

Sk 8:39 Když vystoupili z vody, *Kyriův* duch rychle odvedl Filipa a eunuch ho již neviděl, neboť jel dál a radoval se.

Sk 9:31 Pak sbor po celé Judeji, Galileji a Samaří opravdu vstoupil do pokojného období a byl budován; a protože chodil v bázni před *Kyriem* a v útěše svatým duchem, stále se [počtem] množil.

Sk 11:21 Nadto s nimi byla *Kyriova* ruka a velký počet těch, kdo se stali věřícími, se obrátil k Pánu.

Sk 13:10–12 a řekl: „Ty, plný kdejakého podvodu a kdejaké podlosti, ďáblův synu, ty nepříteli všeho spravedlivého, nepřestaneš překrucovat *Kyriovy* správné cesty? ¹¹ Pohleď tedy, *Kyriova* ruka je na tobě, oslepneš a po nějaké časové období neuvidíš sluneční světlo.“ Okamžitě na něj padla hustá mlha a tma, chodil dokola a hledal lidi, aby ho vedli za ruku. ¹² Když tedy prokonzul uviděl, co se přihodilo, stal se věřícím, neboť užasl nad *Kyriovým* učením.

Sk 16:14 A jistá žena jménem *Lydie*, prodavačka purpuru z města *Thyatira* a Boží ctitelka, naslouchala a *Kyrios* rozevřel její srdce, aby věnovala pozornost tomu, o čem mluvil *Pavel*.

Sk 20:19 a sloužil jsem jako otrok pro *Kyria* s největší ponížeností myslí, se slzami a zkouškami, které mě postihly pro židovské úklady,

Sk 21:14 Když se nedal odradit, souhlasili jsme slovy: „Ať se stane *Kyriova* vůle.“

srovnej:

Sk 18:26 A tento [muž] začal směle mluvit v synagóze. Když ho *Priscilla* a *Aquila* uslyšeli, vzali ho k sobě a přesněji mu objasnili Boží cestu.

Ří 14:11 neboť je napsáno: „Jakože žiji,“ říká *Kyrios*, „každé koleno přede mnou bude klekat a každý jazyk bude otevřeně uznávat Boha.“

Přestože tedy výraz *Kyrios* znamená „pán“, je zcela evidentní, že v Písmu je *Kyrios* označením pro Boha. Z výše uvedených příkladů pasáží typu (c) je vidět, že pisatelé NZ neměli potřebu striktně rozlišovat mezi Otcem a Synem, protože oba pro ně byli *Kyrios* i *Theos*, tedy Pán a zároveň Bůh (na Otce i na Syna používají označení *Kyrios* i *Kyrios ho Theos*, tedy doslova *Pán* i *Pán Bůh*.)

Nabízí se tedy otázka, zda je správné Ježíše uctívat, stejně jako uctíváme Jehovu Boha. Částečně jsem na to už odpověděl (viz výše Zj 5:8-14). Velice zajímavá je první verze Překlada nového světa, *New World Translation of the Christian Greek Scriptures* z roku 1950. Hebr 1:6 zde zní takto: „But when he again brings his Firstborn into the inhabited earth, he says: ‚And let all God’s angels worship him.‘“ Český: Ži 1:6 „Když však opět přivádí svého Prvorozeného na obydlenu zemi, říká: ‚Ať jej uctívají všichni Boží andělé.‘“ Sloveso *proskyneo* (uctívat) se v Řeckých písmech vyskytuje 60x a Překlad nového světa je překládá jako uctívat ve všech možných kontextech (Mat 4:10; Mk 15:19; Lk 4:7; Sk 7:43; 10:25; Zj 3:9; 9:20; 13:4; 19:10; atd.). Pouze v kontextech, kdy se *proskyneo* vztahuje na Ježíše, používá současná verze Překlada nového světa nekonkordantní slovní spojení *vzdát poctu* (Mat 2:2, 8, 11; 8:2; 9:18; 15:25; 20:20; 28:9, 17; Mar 5:6; 15:19; Lu 24:52; Jan 9:38; Heb 1:6; Zj 5:14) Kompletní tabulka ohledně slovesa *proskyneo* je k dispozici. Překlad nového světa každopádně v roce 1950 u Hebr 1:6 v souladu s jednoznačným významem slovesa *proskyneo* (uctívat) uvedl, že Ježíše mají uctívat všichni Boží andělé, což platí o to více pro nás, obyčejné smrtelné lidi.

Nyní bych se chtěl zaměřit na tři biblické pasáže, které jsou více rozebírány v dodatcích Překlada nového světa. Je důležité si uvědomit, že Bible v originále nebyla dělena na kapitoly a verše, pisatelé nerozlišovali mezi velkými a malými písmeny a nepoužívali žádnou větnou interpunkci (čárky, tečky, středníky, dvojtečky, uvozovky, atd.) Současné rozdělení Písma na kapitoly a verše je jistě velkou pomocí. Interpunkcí se však dá význam textu někdy podstatně změnit. Při osobním studiu vycházím z předpokladu, že pisatelé Bible nechtěli své čtenáře záměrně mást a že jejich poselství bylo čtenářům bez nějakého zvláštního výkladu zcela srozumitelné, a to v kontextu daného spisu a zároveň v souladu s dalšími spisy a celým tehdy dostupným Písmem.

Začnu textem **Titovi 2:13** (dodatek 6E).

Tit 2:13 CZ „zatímco čekáme na šťastnou naději a slavné objevení se (*epifaneian*) velkého Boha a našeho Zachránce (*soteros*), Krista Ježíše“

Tit 2:13 ENG „while we wait for the happy hope and glorious manifestation (*epifaneian*) of the great God and of [the] Savior of us, Christ Jesus“

Tit 2:13 int-E „prosdechomenoi ten makarian elpida kai *epifaneian* tes doxes tou megalou Theou kai soteros hemon Christou Iesou“

Stručně řečeno, argumentace dodatku 6E je: V řečtině je sice použit pouze jediný určitý člen, ale přesto se jedná o dvě osoby – 1) Boha 2) Ježíše Krista.

Pro pochopení tohoto verše není až tak podstatné, že v NWT je v angličtině přidán určitý člen před slovo Zachránce (*[the] Savior*), aby text uváděl dvě osoby. Podstatný je totiž kontext a obsah tohoto verše. Tit 2:13 mluví o „objevení se velkého Boha a našeho Zachránce“. Slovo „objevení se“ (*epifanea*) je v NZ pouze 6x, přičemž se nikdy nevztahuje na Otce, ale vždy pouze na Ježíše Krista: 2Te 2:8; 1Tim 6:14; 2Tim 1:10; 4:1, 8; Tit 2:13.

2Te 2:8 Potom bude vskutku zjeven ten nezákonný, kterého Pán Ježíš odstraní duchem svých úst a přivede vniveč *projevením* (*epifanea*) své přítomnosti.

1Ti 6:14 abys zachovával přikázání neposkvrněným způsobem a bez výtky až do *objevení se* (*epifanea*) našeho Pána Ježíše Krista.

2Ti 1:10 nyní se to však stalo jasně patrným prostřednictvím *objevení se* (*epifanea*) našeho Zachránce, Krista Ježíše, který zrušil smrt, ale vrhl světlo na život a na neporušenost prostřednictvím dobré zprávy,

2Ti 4:1 Slavnostně ti ukládám před Bohem a Kristem Ježíšem, který je určen, aby soudil živé a mrtvé, a při jeho *objevení se* (*epifanea*) a jeho království:

2Ti 4:8 Od tohoto času je pro mne vyhrazena koruna spravedlnosti, kterou mi dá Pán, ten spravedlivý soudce, jako odměnu v onen den, ne však pouze mně, ale také všem těm, kdo milovali jeho *objevení se* (*epifanea*).

Tit 2:13 zatímco čekáme na šťastnou naději a slavné *objevení se* velkého Boha a našeho Zachránce, Krista Ježíše,

Písmo učí, že Ježíš svým „objevením se“ (*epifanea*) zrušil smrt a další jeho „objevení se“ (*epifanea*) očekáváme. Víme že se neobjevil Otec, ani nečekáváme to, že se Otec objeví znovu. Krom toho je v řeckém originále výraz *epifanea* (objevení se) blíže k výrazu *Theos* (Bůh) než k výrazu *Christos*. Význam textu Titovi 2:13 je tedy nepochybný: „čekáme na šťastnou naději a slavné objevení se velkého Boha = našeho Zachránce = Krista Ježíše“.

Ještě poznámka výrazu *Zachránce*: V Hebrejských písmech je u Izajáše 43:11 uvedeno: „Já — já jsem Jehova a kromě mne není zachránce. (LXX: *soteros*). (Také 45:15, 21; 49:26; 60:16; 63:8; v NZ: Tit 2:10; 3:4, atd.) A přesto je v NZ Ježíš mnohokrát označován právě tímto titulem: *Zachránce* (*soteros*). Je to možné jen tehdy, pokud je Ježíš Bůh, stejně tak jako jeho Otec je Bůh.

Přejdeme k **Římanům 9:5**

Ří 9:5 CZ „jimž patří praotcové a z nichž [vzešel] KRISTUS podle těla: [Bud'] navždy požehnaný Bůh, který je nade vším. Amen.“

Ro 9:5 ENG „to whom the forefathers belong and from whom the Christ [sprang] according to the flesh: God, who is over all, [be] blessed forever. Amen.“

Ří 9:5 Bible Kralická „Jejichž jsou i otcové, a ti, z nichžto jest Kristus podle těla, kterýž jest nade všecky Bůh požehnaný na věky. Amen.“

Ro 9:5 int-E „on oi patres kai ex hon ho christos to kata sarka ho on epi panton theos eulogetos eis tous aionas a-men“

Ří 9:5 doslovně: „z nichž praotcové a z nichž Kristus podle těla on byvše nade všemi věcmi Bůh požehnaný na věky amen“

Pomocí interpunkce lze u textu Ří 9:5 naprosto změnit smysl. Dodatek 6D stručně řečeno argumentuje, že se zde připisuje chvála a díkyvdání Bohu a že se jedná o klasickou doxologii (tedy připojenou chválu; v tomto případě v NWT či PNS za dvojtečkou).

Klasická doxologie má ovšem v Písmu následující slovosled:

česky: (1) požehnaný (2) bud' (3) Bůh / anglicky: (1) blessed (2) be (3) God

Doxologie je například v těchto textech:

Ža 68:35 „Bůh vzbuzuje bázeň z tvé velkolepé svatyně. Je BOHEM Izraele, dává sílu, dokonce i moc lidu. *Požehnaný bud' Bůh.*“

Ps 68:35 „God is fear-inspiring out of your grand sanctuary. The God of Israel he is, giving strength, even might to the people. *Blessed be God.*“

Ža 72:18 „*Požehnaný bud' Jehova Bůh, Izraelův Bůh, jediný, který koná podivuhodná díla.*“

Ps 72:18 „*Blessed be Jehovah God, Israel's God, Who alone is doing wonderful works.*“

Stejná řecká konstrukce jako v Ří 9:5 je použita (ale není považována za doxologii) v těchto pasážích:

Ří 1:25 „zbožňovali stvoření a prokazovali [mu] posvátnou službu spíše než Tomu, kdo stvořil, *jenž je navždy požehnaný.* Amen.“

2Ko 11:31 „BŮH a Otec Pána Ježíše, ano Ten, *kdo má být chválen navždy*, ví, že nelžu.“

V Římanům 9:5 se tedy nemůže jednat o doxologii, ale o vyjádření skutečnosti. Ježíš Kristus je zde jednoznačně popisován jako „nade všemi věcmi Bůh požehnaný“.

Přejdeme ke **Skutkům 20:28**

Sk 20:28 KB „abyste pásli církev Boží, kteréž sobě dobyl svou vlastní krví.“

Sk 20:28 NBK „byste pásli Boží církev, kterou vykoupil svou vlastní krví.“

Sk 20:28 KMS „abyste pásli Boží církev, kterou si získal vlastní krví.“

Sk 20:28 PNS „byste pásli Boží sbor, který vyplatil krví svého vlastního [Syna].“

Sk 20:28 NWT „to shepherd the congregation of God, which he purchased with the blood of his own [Son].“

Sk 20:28 int-E „poimainein ten ekklesias tou theou hen periepoiesato dia tou haimatos tou idiou“

Sk 20:28 doslova: „abyste pásli sbor Boha, který si vyhradil pro sebe skrze krev svou“

Doplněné slovo „Syn“ se nevyskytuje v žádném dostupném rukopise NZ. Přitom vložené slovo „Syn“ velmi zásadně mění původní smysl tohoto verše.

Určitě se nabízejí ještě další pasáže a otázky, ale prozatím to stačí. Nebylo pro mě úplně snadné se s těmito závěry ztotožnit, ale posléze byl můj osobní závěr jednoznačný: Pán Ježíš je plně Bůh stejně jako Otec, máme jej vzývat stejně jako Otce, máme se na něj v modlitbě obracet podobně jako na Otce, máme jej uctívat stejně jako Otce (Jan 5:23). Co jsem postupně zpracovával dlouhé měsíce, se z tohoto výtahu dá přečíst během několika minut. Uznávám, že to nemusí být snadná četba. Přesto přeji Tobě i celé vaší rodině podobnou radost, kterou prožívám já – radost z hlubokého vztahu k našemu Zachránci, Pánu Ježíši Kristu.

Našemu synovi se nyní daří lépe – díky Bohu máme dobrého lékaře a vše je na dobré cestě.

S přáním mnoha požehnání

Jenda Janča